

Zsolnai György

POSTAFORDULTÁVAL

Tisztelt Lengyel Imola!

Felhívom a tisztelt figyelmét, hogy az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól („KRESZ”) 2012. január elsején került legutóbb módosításra, amelyet átfogó felülvizsgálat előzött meg. Ennek során a közlekedésért felelős szaktárca felülvizsgálta az Ön által említett táblákat, így a Tájékoztatást adó jelzőtáblák alá 17. § (1) a/1-be sorolt „Alagút”, illetve a/2-be sorolt „Alagút vége” táblákat is. A felülvizsgálat megállapította, hogy a hivatkozott táblák megfelelő mértékű tájékoztatást biztosítanak a közúti forgalomban résztvevőknek, azok nem megtevesztőek, ezért módosításukra nem került sor.

Tisztelettel:

– ...és ki írja alá? A kabinetfőnök? – kérdezte fennhangon az üres szobától Salavecz.

A válasz elmaradt, de kisvártatva Kollár jelent meg az irodában, hordónyi árnyékot görgetve maga előtt.

– Mutasd – lihegte félúton.

Nyár volt, odakint 35, az irodában 45 fok. Huzat ritkán adódott. Ez az Országház hátránya, nyáron ritkán nyílnak meg az ajtajai. Aznap is mindenki kapkodott a levegő után, csak néhány jogásznak volt szerencséje a félemeleten, akiknek az ablakán be-beszitált a Parlament homlokzatát tisztító gőzborotva hűs permete.

Salavecz és Kollár irodája egymásba nyílt, Kollaré tovább egy újabba, ez ismét tovább a tárgyalónak nevezett nyomtatószigetbe (innen nyílt a teakonyha is), amely soros kapcsolásban lett bekötve még két irodahelyiség tova futó rendszerébe. Ezek az irodák az atmoszféra szempontjából egyetlen egységet alkottak. Salavecz éppúgy érezte, hogy Kollár büzlik, mint a három szobával odébb körmöt reszelő Lilike, a közigazgatási tanácsadó.

Kollár vagy egy percig állt Salavecz asztala fölé görnyedve. A fiatal levelező kénytelen volt hátrébb gurulni székével.

– Egyáltalán, miért mi válaszoljuk meg? Miért nem az illetékes tárca? – fordult Salavecz felé Kollár, elnehezült arcizmait alálógatva.

– Így szólott a rendölés.

– Kurva jó. A végén már a magánlevelezésüket is mi fogjuk intézni.

– Az is igaz, hogy hozzánk jött be.

– Ismered a mondást, Sanyikám, nem akarásnak nyögés a vége – zárta rövidre a beszélgetést Kollár, sóhajtott egyet és lassan eltűnt irodája szájában.

A kérdés mindenesetre megválaszolatlan maradt, ismét feltenni pedig értelmetlen lett volna: ha Kollár nem akar válaszolni, akkor úgysem válaszol. Salavecz ezt már réges-régen megfigyelte. Valószínűleg a feleségének sem válaszol soha egyetlen kérdésre sem. Csak tudomásul veszi, iktat-

ja, aztán válaszában sajnálatát vagy megértését fejezi ki, esetleg biztosítja valami felől. Már ha van egyáltalán felesége, mert bizony Salaveczen sosem tudakolt ilyesmit Kollártól.

Lengyel Imola levele tipikus állampolgári levél volt. A levélíró egyből a Miniszterelnöknek címezte azt, egyszóval a hivatali útról vagy az arányosságról fogalma sem volt. Kérdéseinek egyáltalán nem volt országos jelentősége, sem földrajzilag, sem metaforikusan, sem ténylegesen. Lengyel Imola arra tett javaslatot, hogy cseréljék le az alagútjelző táblán lévő piktogramot, mert véleménye szerint megtévesztő, és – ahogyan fogalmazott – „a rajz inkább hasonlít egy parasztházra, mint egy alagútra, és ez kétségkívül balesetveszélyes”. Salaveczennek fogalma sem volt a KRESZ-ről, ki zárólag metróval közlekedett, azon is csak három megállót a Kossuth Lajos tér és a Blaha Lujza tér között. Így a szakszerű megválaszolás érdekében háttérinformációkat kért a közlekedésért felelős tárcától. A kérdéskörben természetesen Gévy László főosztályvezető-helyettes volt az illetékes. Jóformán nem volt olyan KRESZ-szel kapcsolatos kérdés, amit ne hozzá utaltak volna a központi közigazgatáson belül. Salaveczennek két hetébe került, mire megtudta Gévytól, hogy az állampolgár által adott leírás pontosan melyik táblára utal. Újabb két hétbe telt, mire kiszedte belőle, hogy egyáltalán megfontolásra érdemes-e a felvetés egyáltalán. Aztán két hétig küldözgették egymás között a negatív választ, mígnem eljött az a bizonyos nap.

Miközben Salaveczen a szakmailag megalapozott válaszra várt, még csak korányár volt. Gyakran feltámadt a szél és fűtyült a megvetemedett ablakkeretekben. Salaveczen ekkoriban még megkérte a közelben járó kollégákat, álljanak meg egy percre a monitorja előtt, és alkossanak véleményt az állampolgári megkeresésről: vajon tényleg háznak néz-e ki a 17/a/1 és a/2.

- Ez nem ház. Ez a nő hülye – zárta rövidre a problémát az egyik munkatárs.
- De nem azért hülye, mert nő, ezt azért tedd hozzá, kérlek – fogalmazott a másik munkatárs.
- Vannak egyáltalán ilyen táblák? Én még az életben nem láttam ilyet – tette hozzá a harmadik munkatárs.
- Sok beszédnek sok az alja – legyintett hatalmas kezével Kollár, és visszamászott a kuckójába.

Lassan vándorolt a nap a Kossuth tér felett, elidőzött a Kúria épületén, az *Igazság istennőjének* hármast fogatát ábrázoló szobron, majd fél tíztől akadálytalanul világított Salaveczen irodájába. Kollár ekkor már javában a saját levében pácolódott, amint arról rövidujjú ingje is megannyi folttal adott hírt. Salaveczen egyszerű ivóvízzel védekezett a hőség ellen: húszpercenként a teakonyhába ment, jól megeresztette a csapot, majd alátartotta félliteres IKEA-s bögréjét, hátát a vállmagasságig kicsempézett falnak vetette és ivott.

Akkor is éppen ivott, amikor a főosztályvezető megérkezett.

– Srácok, gyertek ide gyorsan – tapsolt párat a főosztályvezető. A szobák pórusaiból a nyomtatószigetbe szivárgott minden kolléga. – Rossz hírt kell közölnöm.

Miután közölte, néhány kollégánál bögni kezdett. Kollár megrendülve mormogta, hogy *zikk tranzit*. A főosztályvezető nyugtatgatta a csapatot, pedig mégiscsak őt rúgták ki. Több mint hat éve vezette a levelezésért felelős egységet, munkáját kifogástalanul végezte a mindenkori szten-derdek szerint, minden munkatársa szerette, egyszóval méltó volt a felmentésre. Mivel indokolást nem kapott, a humánpolitikai főosztályvezető annyit azért odasúgott neki azon a bizonyos soron kívüli személyzeti megbeszélésen, hogy magasabb körök keze van a dologban, és azzal bizony nincs mit tenni.

– Egy szó mint száz, az új főnökökötök hétfőtől már itt lesz, szemügyre veszi az állapotokat, aztán az átadás-átvételt követően át is veszi az irányítást. Köszönöm! – zárta le a főosztályvezető, majd elvonult az alagsori büfébe egy feketére.

Hétfőn csakugyan befutott az új főosztályvezető, akit kissé enerváltan kísért végig az egymásba kapaszkodó irodákon tulajdon elődje. Dr. Jármí Péter fess és fiatal volt, feje búbját csak néhány hónappal korábban érintette meg először akadálytalanul a napsütés, nyugati eleganciáját pedig még az aznapi hőmérsékleti rekord sem kérdőjelezte meg. Elődje elgyengült mozdulatokkal mutatta meg dr. Jármí Péternek az iktatórendszert, a dossziékat, az olvasósarkot és természetesen a kilátást. Az új vezetőnek egy kérdése sem volt az elődhöz, a rövid bemutatkozás után biccentett egyet, és a felvonó felé vette az irányt.

A kedd annál mozgalmasabb volt. Dr. Jármí Péter minden kollégát újdonsült irodájába hívott tíz órára egy kis „mogyorózásra”, amitől először mindenki megijedt. Mint utóbb kiderült, alaptalanul, hiszen a „mogyorózás” dr. Jármí Péter szótárában nem jelentett mást, mint egy mélytányérszerű sósmogyorót, amelyből beszéd közben – mintha csak egy környékbeli pubban üldögélne – kedélyesen eszegetett.

– Az új jelszó, aminek a szemetek előtt kell lebegnie, a következő: első az ügyfél! – zárt le egy negyedórányi beszédblokkot az asztalának támaszkodva dr. Jármí.

– Elnézést, mi állampolgárnak hívjuk őket – szólalt meg a hátsó sorból Kollár.

– A kettő nem zárja ki egymást, úgyhogy a jövőben ügyfélnek hívjuk őket. Köszönöm a megjegyzést. Nálam fontos a saját vélemény, kedves kolléga... elnézést, hogy is hívnak?

– Engem? – kérdezett vissza zavartan Kollár.

– Igen, téged.

– Lajos. Kollár Lajos.

– Lajos, értem – vakarta meg kifogástalanul sima állát dr. Jármí Péter. – Kedves Kollár Lajos, ne fogd vissza magad a jövőben sem, csak arra kérlek, hogy várd meg, amíg a főnököd befejezi a mondandóját, és kérdez. Köszönöm. Szóval, mi az első?

A kérdésre nem jött válasz.

– Nem várom el, hogy azonnal érezték a ritmust. Szükség van az ésszerű átmenetre. Csak emlékeztetőül: az első az ügyfél. De fogjuk meg a kérdést inkább a másik oldaláról! – mosolygott valamiféle ismeretlen cinkossággal a kollégák felé dr. Jármí Péter, amit egyedül Lilike, a közigazgatási tanácsadó értett félre, és nyomban el is pirult. – Melyik ügy a legrégebbi?

– Hogy érti azt, hogy a legrégebbi? – kérdezte Kollár.

– Á, Lajos. Ismét maga. Örülök, hogy felteszi ezt a kérdést. Legrégebbi ügynek azt tekintem, amelynél régebbi nincs. Ez remélem, érthető. Szóval, a nyilvántartásotok szerint melyik lenne ez? – kérdezte ismét dr. Jármí Péter, a kérdése végén egy apróbb sóhajt eleresztve.

– Ez nem ilyen egyszerű, sajnós – folytatta Kollár. – Mert bizonyos értelemben a legrégebbi ügyek már archiválva vannak, vagyis már „nem-ügyek”, kiestek a látókörünkből. Ha a még élő ügyek közül gondolunk a legrégebbire, akkor ugye, az is relatív, mert lehet az állampolgár első levelétől és az utolsótól is számolni, vagy éppen a levelek tartalmában exponált problémákat is vizsgálhatjuk kronologikusan, és akkor ismét más eredményt kapunk...

Dr. Jármí Péter egy marék mogyorót tömött a szájába, majd így szólt:

– Ez nagyon érdekes... bizony, ez nagyon érdekes – és közben bólogatott. – Akkor máshogy teszem fel a kérdést: melyik az az ügy, amely a beérkezésétől számítva egyelőre a legrégebb óta megoldatlan, de még élő ügynek számít?

Kollár fészkelődni kezdett az ajtófélfá mellett. Lilike közigazgatási tanácsadói szeme egyre csak dr. Jármí Péter derékban karcsúsított zakóján kalandozott. Egyedül Salavec mutató némi aktivitást: előcibált a farzsebéből egy kockás füzetet és így szólt:

– Főosztályvezető úr...

– Ó, nem, nem... hívjatok Péternek. Nem szeretem ezt a rangkórságot...

– Igen, köszönöm, kedves Péter... a feljegyzéseim szerint az enyém lehet a meghatározása szerinti legrégebbi ügy. Lengyel Imola esete a KRESZ-táblákkal, holnap lesz hat hete, hogy beérkezett.

– Na, ez már tiszta beszéd. Egyszerű és hatékony. És miért késik ez a válasz, kedves kolléga?

– Péter, tudja, az egyeztetés... – mondta halkán Salavecz.

– Hát nálatok senkinek sincs jogosítványa? – tárta szét a kezét dr. Jármí Péter.

– Nos, Péter, a megkeresés nem ilyen természetű volt. Két KRESZ-tábla kinézetét kifogásolta az állampolgár.

– Az ügyfél – köhintett egyet dr. Jármí Péter, majd mogyoróért nyúlt. – És mik vagyunk mi, dizájnerek?

– Természetesen nem, Péter – mosolyodott el Salavecz.

– Látni szeretném az ügyet, most azonnal, az összes belső levelezéssel együtt – vonta fel a szemöldökét dr. Jármí, mire Salavecz elrebbent az iratokért.

Dr. Jármí Péter öt percig tanulmányozta a levelet és az irathoz szerelt, nyomtatott e-maileket. Közben időről-időre nyögött egyet, és fél szemmel Salaveczre nézett.

– Tudjátok, kollégák, meg vagyok döbbenve. Sok ideig dolgoztam contact center-vezetőként olyan szigorú SLA-k mellett, hogy leesne az állatok. De hat hét? Tényleg ennyi kell egy negatív válaszhoz? Mindenre postafordultával kell választ adni és akkor nem gyűlnek fel az ügyek! Miért nem használjátok néha a telefont és hívjátok fel ezt a Gévyat vagy kit, hogy kipróbáljuk belőle az információt? Aztán majd tollba mondja nektek, ha másként nem megy – még csóválta a fejét egy keveset, végül így szólt: – És a válasz? Az mégis milyen? Mi az, hogy „*megfelelő mértékű tájékoztatást*” nyújt a két tábla?

– Ha megbocsát... azt jelenti, hogy éppen annyit közöl, amennyi szükséges, vagyis megfelelő mértékűt – válaszolt Salavecz.

– Írjatok közérthetőbb válaszokat! Egy ügyfél egy ilyen válaszlevél után csak dühöngeni fog, de elégedett biztosan nem lesz. Pláne hat hét után.

– Milyen válaszokra gondol, főosztályvezető úr... kedves Péter? – kérdezte Kollár.

– A válasz nem lehet negatív. Még közvetetten sem. Ez a felsőbb elvárás.

– Akkor milyen válaszokat írjunk, például ebben a konkrét ügyben?

– Például olyat, hogy... – összevonta a mellén a karját, és szinte ihletett állapotban folytatta – nézzük csak: *„Tisztelt Lengyel Imola! Köszönettel vettük észrevételeit, kollégáink már vizsgálják az érintett táblák módosításának lehetőségét. Felhívom a figyelmét, hogy a kormányváltás óta X ezer táblát – ennek nézzetek utána – cseréltünk ki országszerte, így a magyar közutakon a táblaállomány szebb és látványosabb, mint valaha. Amennyiben pozitív eredményre jutunk a módosítással kapcsolatban, feltétlenül értesítjük Önt. Üdvözlettel,*” bla-bla-bla. Látjátok? Ennyi az egész. Ráadásul arra az esetre, ha a vizsgálat negatív eredménnyel zárul, nem vállalunk válaszadási kötelezettséget.

– Ez aztán frappáns – jegyzi meg motyogva Kollár.

– Köszönöm az elismerést, Lajos! De ha nincs több kérdés, akkor hagyjak benneteket dolgozni. Az irány adott. Első az ügyfél és nincs negatív válasz! És mindenre postafordultával választ kell adni – zárta le mondandóját dr. Jármí Péter, és mint megannyi galambot, úgy hessegette el beosztottjait az összemogyorózott asztaltól.

A kedd délutánra rányomta bélyegét a vezetői iránymutatás. Salavecz és Kollár először csak elpantomimezte egymásnak a helyzetet, hiszen a hangos elégedetlenségre nem adott lehetőséget az iroda. Aztán Kollár vállat vont és csak annyit mondott: *navigare necesse est*. Ez a nézőpont min-

den helyzetben meg tudta vigasztalni, bár Salavecznek semmit sem mondott a régi latin mondás. Kollár nagy nehezen megragadott egy stóc levelet és átgörgött a székével Salaveczhez, hogy a délután a kiküldésre váró válaszlevelek újrangolásával töltsék.

A finomhangoló munka eredményeként például egy születésétől fogva vak, jelenleg állástalan fiatalember, akinek a szülei a levél megírása előtt pár héttel hunytak el, végső elkeseredésében a Miniszterelnökhöz folyamodott egy közvetítőjén keresztül, hogy valamilyen álláshoz jusson végre. Megkeresésére a kabinetfőnök aláírásával egy olyan választervezet született, amelyben azt javasolta, hogy „nézzen új lehetőségek után” és „lássá meg a jót is a hétköznapiakban”, és „ne fessen mindent szürkére”, hiszen még elég fiatal. Hozzá hasonlóan egy vélhetően ellenzéki állampolgár, aki a Miniszterelnöknek címzett levelében nemigen válogatta meg szavait, és többek között először „hazaárulónak”, majd „patkánynak”, „laposféregnek” és egy különös gondolatmenet végén „bigámistának” nevezte a kormányfőt, a szokásos, hideg hangú levél helyett egy pozitív, már-már kedveskedő válasz született, amelyben a Miniszterelnök személyi titkára kifejti, hogy a kormányfő „nagyszerű, családszerető ember” és „példaképe lehet minden magyar fiatalnak”. Egy másik állampolgár, aki saját szóhasználata szerint egyenesen „Isten alkotmányát” küldte meg a Miniszterelnöknek, részletesen kodifikálva egy teokratikus állam alaptörvényét az általános és részletes indokolással együtt egy olyan válaszra számíthatott, amelyet személyesen a Miniszterelnök jegyzett és amelyben az az ígéret állt, hogy „a kormánypártok megvizsgálják az ún. Isten alkotmányának Országgyűlés elé való benyújtásának lehetőségét”, és „pozitív eredmény esetén feltétlenül” értesítik a levélírókat a továbbiakról.

Két óra körmölés, ragozás, stilizálás után, úgy fél öt magasságában a válaszlevelek szerzői egymásra függesztették tekintetüket:

- Nem lesz ez gáz, Lajos? – kérdezte a papirosokon végigfuttatva szemét Salavecz.
- Nem, Sanyikám. Így szólott a rendölés, ahogyan mondani szoktad. Tudod, végrehajto hatalom.

Salavecz azért még szkeptikus maradt, de fenntartásai hamar tovaszállottak, amikor dr. Jármí Péter még a munkanap végén jóváhagyta a levéltervezeteket az iPhone-ján keresztül. Aznap délután újabb melegrekord született. Az irodán kívül 38,7 fokot mértek, a posztos országgyűlési örök majdnem odaragadtak a Ház előtti tér olvadozó köveihez. Az anyagokkal Lilike már másnap reggel feltípett az aláírásban érintett felsővezetőkhez.

Salavecz ötpercenként kijárt a teakonyhába hűsölni, néha Kollár is elkísérte, hogy útközben megvitassák a lehető legpozitívabb fordulatokat, amelyek egy levéltervezetbe betehetők.

Fél három körül a Miniszterelnök tűnt fel az üres nyomtatószigetnél, a személyi titkára kíséretében.

- Hahó! Dolgoznak itt emberek? – kérdezte a Miniszterelnök a kezében egy aktát szorongatva.

Salavecz és Kollár kidugták a fejüket a konyhaajtón, aztán csakhamar ott termettek az ingujjra vetkőzött Miniszterelnök előtt.

- Jó napot, kollégák! Ez a Levelezés, ugye? – köszönt előre a kormányfő.

– Jó napot, Miniszterelnök úr! Igen, ez az. Miben lehetünk az Ön szolgálatára? – kérdezte a szokottnál is hevesebben izzadva Kollár.

– Azt az embert keresem, aki ezeket a leveleket kiadta a kezéből – emelte fel az aktát a Miniszterelnök.

– Máris, máris, a főosztályvezető úr irodája erre van ... – tessékelte a Miniszterelnököt és fegyverhordozóját dr. Jármí Péter irodája felé, átvágva Lilikén és az olvasósarkon.

Dr. Jármí Péter állig begombolva, zakóban üldögélt az asztala mögött és MacBook Pro-ján

pötyögött valamit. Amikor belépett a Miniszterelnök, felpattant és szinte haptákba vágta magát.

– Csak semmi formáság – intett a Miniszterelnök, és lehuppant az egyik karosszékbe. – János, te is ülj le – szolt oda a titkáranak.

Salavecz és Kollár véletlenül a nyomtatószigetnél felejtette magát, és pókerarccal néhány érdektelen újságcikk fénymásolásába fogtak, jól rálátva dr. Járm irodájára.

– Kedves... hümm... – merült el az ölében pihenő aktában a Miniszterelnök – Péter, igaz?

– Igenis, Miniszterelnök úr!

– Mióta van itt nálunk? Egészen pontosan?

– Hivatalosan a múlt hét hétfővel kezdődött meg a jogviszonyom.

– Értem. És új seprő jól seper, igaz? Biztosan ezért írtak ezúttal *ilyen* leveleket a nevemben...

Dr. Járm Péter dermedten állt az asztala mögött továbbra is, miközben a Miniszterelnök kérdően nézett rá.

– Őszinte leszek magához, Péter, mert mind a ketten komoly emberek vagyunk. Igaz, nem tudhatom, hogy komoly ember-e, de a laptopja alapján erre következtetek – eresztett el egy félmosolyt a titkára felé a Miniszterelnök. – Minden levelet igyekszem elolvasni, ami a nevemben megy ki. Erre egyszerűen háklis vagyok. De ha nincs arra időm, hogy a teljes postabontást elolvassam, akkor János olvassa el őket, aki a problémás esetekről kivétel nélkül referál nekem. A mostani levelekről is, amelyeket egyébként maga jóváhagyott, pontosan tudok. Tudok a vallási félőrült leveléről is, Isten alkotmányával meg minden hóbelevancával együtt. És tudja, nem szeretem, ha teljesíthetetlen dolgokat ígérnek meg a nevemben. Természetesen eszünk ágában sincs megvizsgálni annak a förmedvénynek a benyújthatóságát.

– Igenis, Miniszterelnök úr!

– És mi van ezekkel a közlekedési táblákkal? A János szerint ebben a válaszlevélben is félrebeszélünk. Mi az, hogy a „*táblaállomány szebb és látványosabb, mint valaha*”? – nézett fel az aktából elképedve a Miniszterelnök. – Ezek csak francos közlekedési táblák... senkit sem érdekel, hogy látványos-e vagy sem!

– Ez egy sokadrangú levelezés, Miniszterelnök úr, de természetesen orvosoljuk a hibát.

– Nincs sokadrangú levelezés, Péter. Ha megírta a derék állampolgár azt a levelet, akkor igenis fontos az ügy. Az első az állampolgár, ezt jól véssé az eszébe – dőlt előre a karosszékében a Miniszterelnök, néhány másodpercig vizsgálta a falféher főosztályvezetőt, majd felpattant és így szolt: – Egy szó mint száz: szeretném, ha minden jól menne a levelezésben. Ez egy hivatal, tűnjenek a válaszaink hivatalosnak. Érezzék az emberek, hogy kompetens vezetőik vannak... Nem szeretnék többször lejönni.

A Miniszterelnök még körbenézett a szűk irodán, aztán dr. Járm Péterhez fordult.

– Mondja, Péter, hogy nem sül meg ebben a kánikulában? Nekem még a nyakkendő is nehezemre esik viselni...

A Miniszterelnök sóhajtott egy nagyot, megtörölte a homlokát és titkára kíséretében elhagyta az irodát. Kivételesen az alsosori büfé felé vette az irányt.

**AZ ÖZVEGYEK KIÁLLTAK
A TORNÁCKAPUBA,
S TELESIKÍTOTTÁK AZ UTCÁT,
S JAJVESZÉKLÉSÜKKEL
ÁTKOZTÁK AZ URAKAT.**

A fekete vér